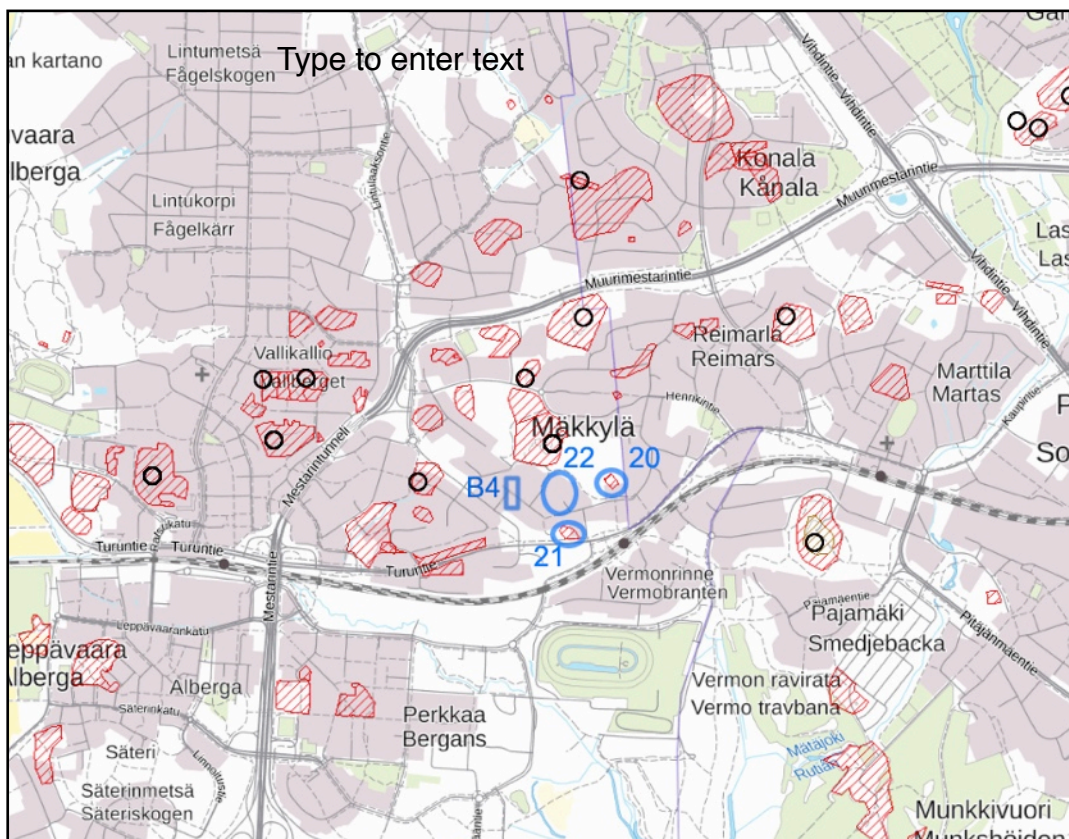

Vallitukset

23.02.2022

MÄKKYLÄ VAHTIRINNE TUKIKOHTA XXVIII:20-22 ja B4

Sijainti. Mäkkylässä Turuntien pohjoispuolella olevan Vahtirinne kadun ympärillä.
XXVIII:20 Luola, Vahtirinne 20 rakennusten takana Patterimetsän kallion juurella.
XXVIII:21 Käytävänpatkka, Vahtirinne 8 ja Turuntien välissä.
XXVIII:22 Komendantinmäen uusien asuinrakennusten kohdilla olleet varustukset.

Museovirasto

- XXVIII:20 Kallioon louhittu ensimmäisen maailmansodan aikainen luola. Oviaukko on betoniseinässä. Pinta-ala 32 m². Seinät ja lattia betonista, alkuperäinen aaltopeltikatto poistettu. Rautaovi on lukittu riippulukolla.
- XXVIII:21 Ensimmäisen maailmansodan aikainen puolustusasema. Rakennusajankohta 1915-1918. Maahan kaivettua hautaa ja kuoppa. Maatunut ja osittain täytetty. Lähempänä tietä puolustusasema jatkuu maavallina. Pohjoisosa on jäänyt tonttialueiden alle.
- XXVIII:22 Vain maininta poistuneesta kohteesta.
- B4 Tykkipatteri. Vain maininta poistuneesta kohteesta. (Espoon kaupungin selvitys ja inventointikartta 1973)

© MH 10.05.1992

© MH 10.05.1992

XXVIII:20 Vanhainkodin suoja

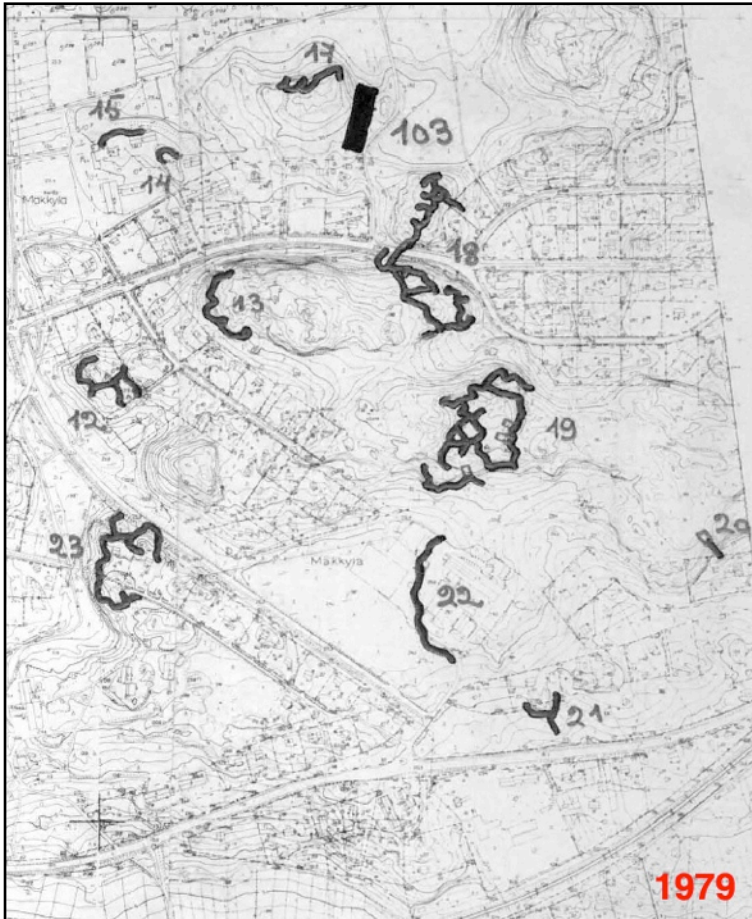
Omia muistiinpanoja en tehnyt käyntini jälkeen vuonna 1992. Vain kolme valokuvaa. (Muistiinpanot 2022).

Paikalla on kallioon louhittu luola. Luolan etuseinä on betonia, muuten koko luola on kallion sisällä. Käyntini aikaan teräksinen ovi oli auki ja kurkistin sisään. Kuviin mukaan luolassa olisi betoninen eteinen josta käynti sivuhuoneeseen. Muistikuvien puuttumisen takia en pysty tarkentamaan luolan tilajärjestelyä. Ilmeisesti luola on kuitenkin saman tyyppinen kuin läheisen XXVIII:19 kohteen luolat LU2 ja LU3. Museoviraston mukaan luolan pinta-ala olisi 32 m².

Luolan edustalla oli 1992 jonkin verran romua. Itse luola vaikutti siistiltä. Ilmakuvien mukaan vuosien 1943 ja 1950 välillä luolan eteen on rakennettu pientaloja. Luola on varmaan ollut tuolloin varastokäytössä. Nykyään rakennuksen edessä on asuinkerrostalo osoitteessa Vahtirinne 20. Sijaintinsa takia olettaisin luolan pysyneen suht siistinä. Museoviraston mukaan ovi olisi lukittu riippulukolla, Espoon selviytyksen mukaan hitsattu kiinni. Kun kävin paikalla 1992 niin se oli auki. Toki Espoon selvitys oli tehty käyntini jälkeen.

Tämä kohde tuntee Espoon tekemässä linnoite inventoinnissa nimen "Patterimet-sä". (Espoon kaupungintekninen keskus. Ensimmäisen maailmasodan aikainen maalinnoitus Espoossa: Sirkku Laine. 1998).

Luola ja sen edusta on kokonaan puiston puolella joten siellä voisi käydä, mutta tuon kerrostalon piha-alue ulottuu vain noin 15m päähän ovesta.

↑ Inventointikartan 1979 mukaiset tukikohdan osat.

↓ XXVIII:21

Vuonna 1995 oli jäljellä vain vaivoin havaittavia täyttyneitä maavallikäytäviä.

XXVIII:21 Vahtirinne

(Muistiinpanot 1995)

Tämä kohde on niitä pieniä linnoitteiden osasia joista saa vinkkiä laajasta kartasta. Kävin ensin etsimässä väärästä paikasta eli Vahtirinteen kadun päästä lähempänä Mäkkylän puistotien päätyä. Luulin jo ettei mitään ole koskaan ollutkaan tai kaikki on jäänyt rakentamisen alle kunnes Museovirastosta saamani inventointikartta (1979) antoi rohkeutta etsiä uudestaan.

Käytävä löytyi liiankin läheltä, eli Turuntien vierestä, paikasta joka on ollut silmien alla aina kun olen Leppävaaran suunnille kulkenut. Mitään järjestyttäviä rakenteita ei paikalla ole, ainoastaan pahasti täyttynyttä maavallista juoksuhaudaa. Turuntielle hyvin näkyvän rivitalon edessä on pieni kallio, jonka itäpuolelta kulkee käytävä. Se alkaa rivitalojen pihamaitten alta ja haarautuu länteen kallion kuvetta seuraavaan haaraan ja etelään johtavaan käytätumppiin. Mitään Betonisä tai kiviä osia ei löytynyt eikä varmoja merkkejä tuliasemista. kaikkiaan tätä vain parikymmentä senttiä syvää painannetta on noin 50m.

Jos kohteesta XXVIII:21 väkisin haluaa tuliaseman paikkoja miettiä niin niitä voisi olla kaksi. Toinen eteläisen käytävän ainokaisessa mutkassa ja toinen länteen johtavassa haarassa heti risteyksen jälkeen. Näissä kohtiin on etuvalli muuta osaa matalampi.

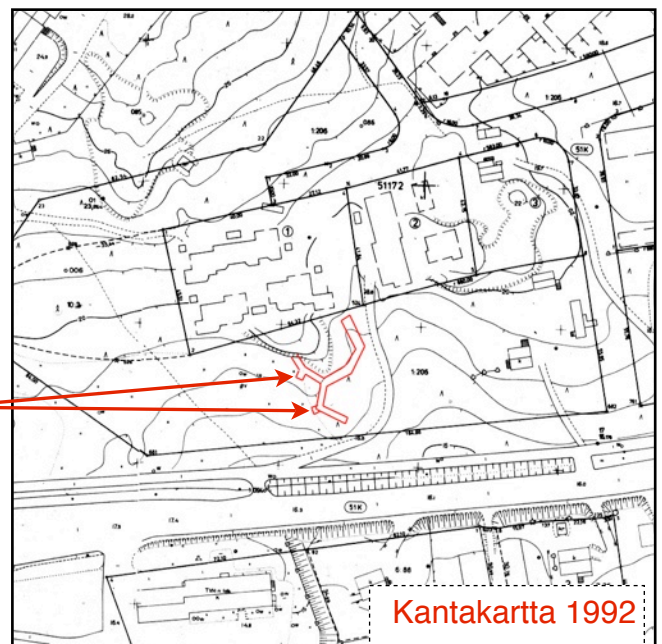
Varustuksen valvontasektori on kohdistunut Turuntielle jota ei sitten Leppävaaran kirjastonmäen jälkeen oikein valvotakaan kuin Mäkkylän sotilasvirkatalon pihamaan pienillä varustuksilla (XXVIII:28 Puustellinmäki). Näin yleensä ottaen hieman ihmetyttää ettei valtakunnallisestikin merkittäviä, maantietä ja rautatietä vasten ole rakennettu enempää varustuksia vaan pääosa bunkkereista on pohjoisempaan ilman näköyhteyttä näihin valtaväyliin. Vai olisikohan jotakin vielä löytymättä?

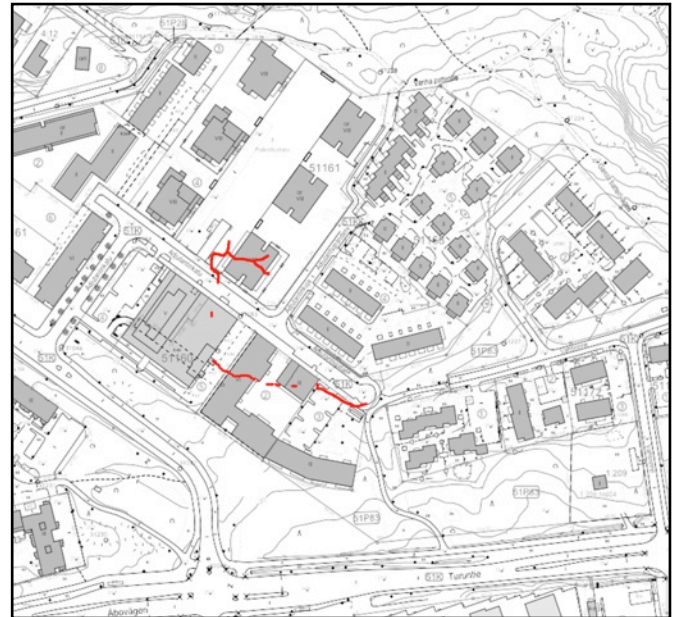
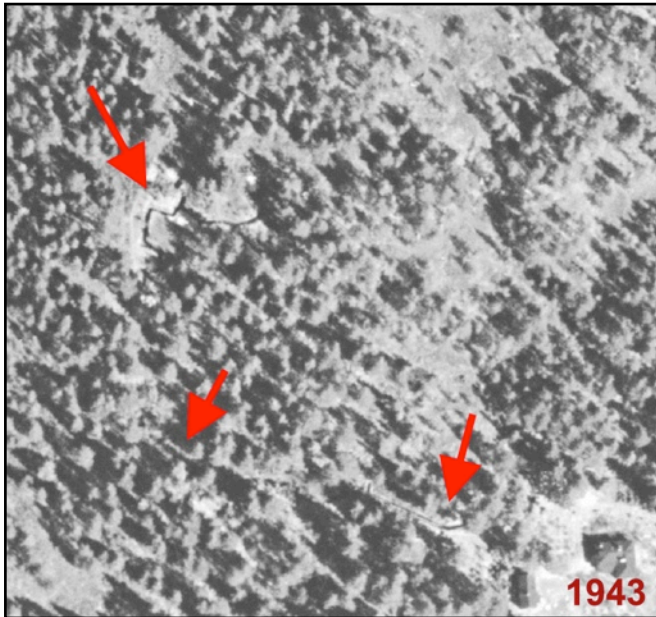
Käytävä on huonokuntoisuutensa ja kiinteiden osien puutteen takia tuomittu katoamaan hissukseen täyttymällä. Mitään arvokasta ei menetetä mutta kokonaisuus pienenee. Suoranaista uhkaa erilaisten rakentamistoimenpiteitten osalta ei ole sillä kohde on kaavoitetulla puistomaalla.

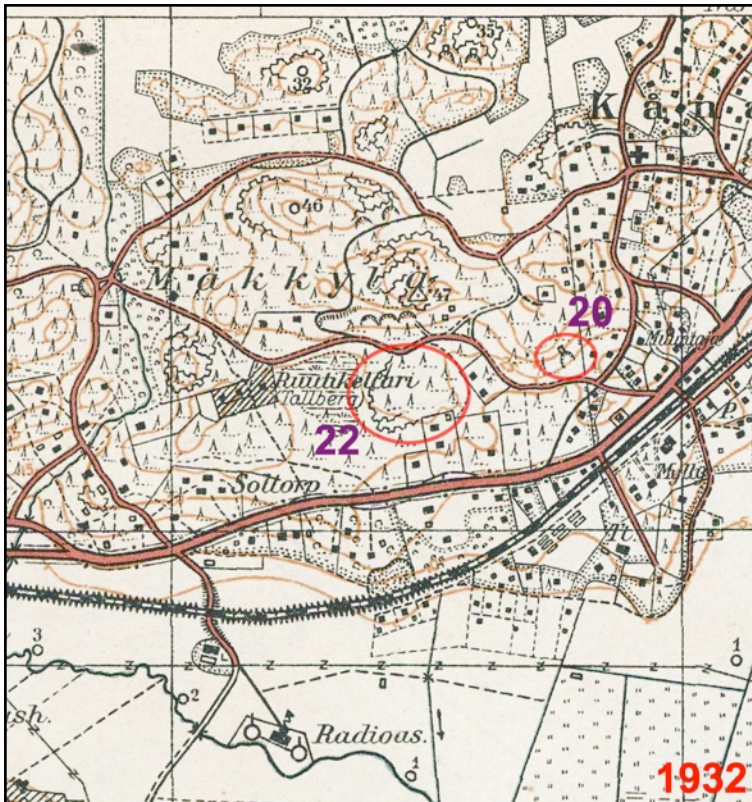
↑ Yhdyskäytävää voi vaivoin hahmottaa kuvan vasempaan reunaan. Ilmakuvien mukaan käytävä on säästynyt pienellä metsäsaarekkeella. Ympäristön on ollut pitkälti 1970-luvulle asti avointa viljelysmaata, pientalojen kasvimaata ja avointa kenttää.

Käytävän likimääräinen sijainti ja mahdolliset tuliasemien paikat. Paikalla karttapohjaan tehtyjen merkintöjen perusteella vuonna 1995.

Ilmakuvasta 1943
havaittavissa olevat
käytävät ja niiden
sijainti vuoden 2022
karttapohjalla.

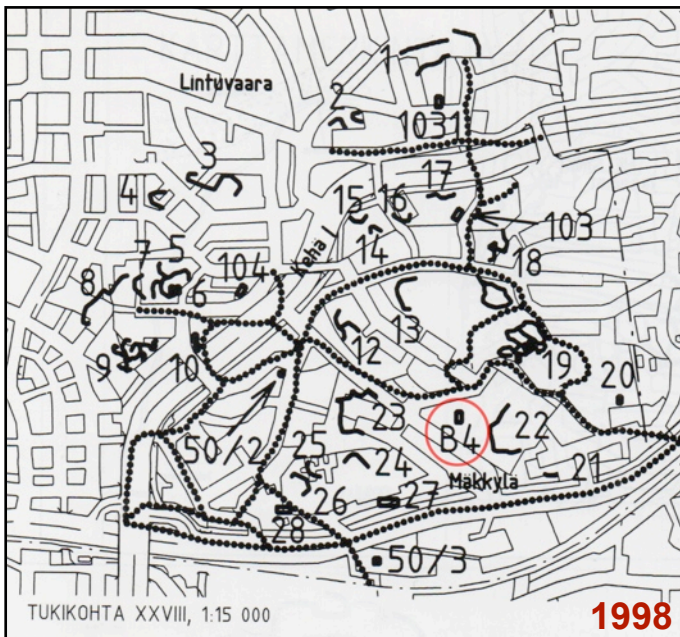

XXVIII:22 Ruutikellari (Muistiinpanot 2022)

Tämä kohde on jäänyt täysin rakentamisen alle. Kyse on kuitenkin ollut kohtuullisen mittavasta kokonaisuudesta. Se ulottuu liki Turuntieltä Komendantinmäelle. Pohjoispäässä on ollut oletettavasti yhteys tukikohdan osaan XXVIII:19. Eteläpäässä on kohde XXVIII:21 aivan lähellä. Voidaan pitää liki samana tukikohdan osana.

Kohde esiintyy kaikissa inventointikartoissa ja piirretty myös 30- ja 40-lukujen peruskarttoihin. Vuoden 1943 ilmakuvassa näkyy selvästi joitakin käytäviä.

1950-luvulla alettiin alueelle rakentamaan. Karttojen mukaan "Sähköpajaa", "Televa", "Telenokia" ym. Vuoteen 2005 asti alue oli teollisuus ja toimistokäytössä. Sittemmin sinne rakentui pientaloja ja kerrostaloja. Mitään linnoitteiden osia on tuskin jäljellä ellei aivan pohjoislaidalla, Vanhan Patteritien kyljessä oleva käytävänpätkä kuulu tukikohdan tähän osaan. Katso XXVIII:19.

B4 Tykkipatteri

Espoon kaupungin teknisen keskuksen julkaisussa "Ensimmäisen maailmansodan aikainen maalinnoitus Espoossa" julkaisussa (1998) on kartta ja maininta tykkipatterista B4. Tuon kartan mukaan se olisi sijainnut Mäkkylän puistotien koillispuolella likimain Adjutantinkatu 4 kohdilla. Julkaisuun mukaan tykkipatteri olisi hävinnyt, mikä onkin selvää kun paikka on ollut rakennettuna jo 1970-luvulla.

Tästä tykkipatterista löytyy maininta myös inventointikartalta 1973. Muita mainintoja en ole löytänyt. Mitkään ilmakuvat ei puolla tykkipatterin olemista tällä kohdin. Paikka on myös merkitty vanhemmissa kartoissa kosteikoksi.

LOPPUKOMMENTIT

Muutama yksittäinen kohde tukikohdan XXVIII länsilaidalta. Luolaa 20 lukuun ottamatta ei juurikaan mainittavaa eikä katseltavaakaan.

- Onko tykkiasemaa B4 koskaan ollut tai onko se merkitty väärään paikkaan?
- Minkälainen kokonaisuus asema 22 on ollut. Onko se ollut yhteydessä asemaan 23?
- Asemasta 23 rippeet jäljellä. Sitä ei huomaa yli kävellessään ellei osaa etsiä?
- Luola 20 tulee säilymään pitkään. Mikäpä kallion sisään louhittua luolaa uhkasi?

Olisi mukava nähdä linnoitekartta näiltä seuduilta jos sellainen on jossain olemassa. Kohteisiin tuli tutustuttua ohimennen 1990-luvun alkupuolella.

Mikko Hakala
23.02.2022